

Daiva Gurstienė

Lietuvių kalbos veiklos „Pykčio burbulas” planas

Veiklos tema:

„Pykčio burbulas“

Amžius: 4-6 metai

Aplinka: tautinių mažumų ikimokyklinio ugdymo įstaiga

Tikslas: Ugdyti gebėjimą pažinti, įvardinti ir tinkamai išreikšti pykčio emociją 4–6 metų vaikams, plėtojant lietuvių kalbos supratimą ir vartojimą daugiakalbėje aplinkoje, klausantis ir aktyviai dalyvaujant knygos skaityme, per sensorinę, patirtinę ir žaidybines veiklas.

Uždaviniai:

- Klausantis skaitomo teksto, suprasti jo turinį ir atpažinti emociją „piktas“.
- Plėsti lietuvių kalbos žodyną, kartojant akcentuojamus žodžius (piktas, rėkia, kunkuliuoja, nedraugiškas) ir siejant juos su veiksmais.
- Skatinti aktyvų dalyvavimą skaitymo procese – atsakyti į klausimus, kartoti žodžius, reaguoti į situacijas.
- Supažindinti su nusiraminimo būdais ir skatinti juos taikyti praktinėse situacijose.
- Ugdyti gebėjimą išreikšti savo jausmus ir pasirinkti tinkamus pykčio valdymo būdus.

Priemonės:

Siautukas Pykčiukas (žaislas – personažas) ;

Knyga Trace Moroney „Kai supykstu“;

Kortelės su pavaizduotais nusiraminimo būdais;

Pykčiui „išleisti“:

minkšti žaislai;

muilo burbulai;

sensoriniai kamuoliukai;

popierius ir indas;

dekiai;

ausinės su telefonu muzikai įjungti;

Vulkanui:

Mažas buteliukas;

Soda;

Actas;

Indų ploviklis;
Plastilinas;
Vaikų veido išraiškų („piktas“) nuotraukos ant pagaliukų.

Veiklos eiga:

1. Eiliuotas siautuko Pykčiuko pasisveikinimas.
*Siautukas Pykčiukas dabar nekalbus.
Jis susiraukęs stovi, net nežiūri į mus.
Jis piktas truputį, bet greitai nurims.
Jei mes jam padėsime, draugystė vėl gims.
Labas tau. Ir labas tau.
Labas rytas jums sakau.*
2. Siautuko Pykčiuko trumpas prisistatymas, akcentuojant pykčio emociją ir kartojant žodžius: Pykčiukas – piktas, nekalba, nežaidžia. (Savo gimtąja kalba vaikai jau yra susipažinę su siautuku Pykčiuku per socialinio emocinio ugdymo veiklas.)
3. Knygos „Kai supykstu“ pristatymas ir pavaizduoto personažo ant knygos viršelio aptarimas.
4. Knygos skaitymas. Tekstas skaitomas lėtai, raiškiai, pasitelkiant intonaciją, vis kartojant akcentuojamus žodžius: piktas, nedraugiškas, kunkuliuoja, rėkia.
Sensorinė veikla:
5. Sensorinė veikla:
  - a) Pykčiukas pasiūlo nusiramino būdus ir parodo korteles: apsikabinti minkštą žaislą; pūsti burbulus; spaudinėti sensorinius kamuoliukus; glamžyti popierių ir mesti į indą, apsigaubti dekiu, giliai kvėpuoti, klausytis muzikos.
  - b) Vaikai mokosi nusiraminti, patys klausosi, kartoja lietuviškai žodžius ir sieja juos su atliekamu veiksmu. Skatinama kalba sakinių konstrukcijomis: „Apkabink žaislą“, „Pūsk burbulus“, „Spausk kamuoliuką“, „Glamžyk popierių“, „Plėšyk popierių“, „Mesk“, „Pasislėpk“, „Giliai kvėpuok“, „Paklausk muzikos“.
  - c) Pykčiukas siūlo vaikams kartu su juo paleisti pykti, kuris panašus į vulkaną. Visi atlieka eksperimentą.
6. Visi „matuojasi draugo veido išraišką“, pridėdami korteles-nuotraukas sau prie veido, įvardina emociją, džiaugiasi potyriais.

Diferencijavimas (atitinka individualizavimą ir universalų dizaino principą):

- **Skaitymo metu:**
silpniesiems – paveikslėlių rodymas, žodžių kartojimas, emocijų rodymas gestais; pažengusiems – atsakymai į klausimus, trumpi sakiniai („Kas piktas?“ „Aš piktas“).
- **Kalbinis:**
silpniesiems – vieno žodžio atsakymai: „piktas“, „rėkia“; pažengusiems – sakiniai: „Aš pykstu“, „Aš nusiraminsiu“.
- **Veiklos pasirinkimas:**
vaikai gali pasirinkti nusiramino būdą (kvėpavimas, spaudimas, klausymas ir kt.);

gali pasirinkti veiklos intensyvumą (aktyviai veikti ar stebėti).

Ugdomos kompetencijos (atitinka kalbos ugdymą per prasmingas situacijas):

- *Komunikavimo*

Klausosi skaitomo teksto, supranta pagrindinę mintį, reaguoja į klausimus, kartoja žodžius, bando kalbėti lietuviškai.

- *Kalbų supratimo*

Supranta girdimą tekstą, sieja jį su paveikslėliais, veiksmais ir situacijomis.

- *Kalbinės raiškos*

Išreiškia emocijas žodžiais („piktas“, „pykstu“), vartoja paprastas sakinių konstrukcijas.

- *Socialinė-emocinė*

Atpažįsta pykčio emociją, mokosi ją valdyti ir pasirinkti tinkamus nusiramavimo būdus.

- *Pažinimo ir kūrybiškumo kompetencijos*

Tyrinėja, eksperimentuoja (vulkano veikla), interpretuoja emocijas per veiksmą.

Refleksija (siejama su skaitymo patirtimi):

- 1) Apie kokią emociją buvo knyga?
- 2) Kada tu supyksti?
- 3) Kaip jaučiasi piktas žmogus?
- 4) Kaip galima nusiraminti?
- 5) Kas tau patiko klausantis knygos?

Vaikai reflektuoja:

- pasako žodžiu („piktas“, „ramu“);
- parodo emociją mimika;
- parodo veiksnu (nusiramavimo būdą).

Laukiamas rezultatas:

- Vaikai klausosi skaitomo teksto ir supranta jo esmę.
- Atpažįsta ir įvardija emociją „piktas“.
- Vartoja lietuvių kalbos žodžius, susijusius su pykčiu.
- Aktyviai dalyvauja skaitymo procese (kartoja, atsako, reaguoja).
- Susipažįsta su nusiramavimo būdais ir geba juos taikyti.
- Išreiškia emocijas žodžiu, mimika ir veiksnu.
- Geba pasirinkti tinkamesnę elgesį pykčiui valdyti.